

ILLVSTRISSIMO NOBILISSIMOQVE DOMINO

D. PETRO PONCET

DOMINO DES FAVRES. BAS-PRVNAY &c. IN SACRO

REGIS CONSISTORIO CONSILIARIO ET LIBELLORVM SVPPLICVM MAGISTRO.

DE fœcunditate coram Medicis Pariſienſibus agenti, & propter arentis ingenij mei infantiam vix aliquid laudabile parituro, vnus occurris, Vir Spectabilis, *qui vbere & benefico fulgore ſtemmatum tuorum, numeroſæ familiæ in longum ad poſteros ituræ immortalibus ſurculis, rarâ bonorum omnis generis concordiâ; ſed magis facili illâ & amœnâ morum tuorum venâ, mihi lucem, ſecuritatem, copiam auxiliorum omnium, & optatum nixum ſpondeas. Fœlix ſpicarum faſciculus ille fuit, qui quondam in magna frumenti penuria, ſecundo Nili fluminis alueo demiſſus, vicinis gentibus Ægypti fœcunditatem & fertilitatem demonſtrauit. Illuſtrium virorum illa virtus eſt,* Vir Illuſtriſſime. *Nullum certius habent argumentum dignitatis ſuæ, quàm quòd beneficijs innoteſcant, ament diffundi, hominúmque vtilitati militent. Hoc omine mihi notus es : primus apud meos ingenuâ propenſione patuiſti. Hoc quoque nomine ſupplex iſte votiuæ mentis index libellus appenditur poſtibus nobilis humanitatis tuæ : cui ſi hoc vno litare contigerit, in iuge mei reatûs monumentum voueo obſequium ſempiternum.*

Tibi Deuinctiſſimus & Addictiſſimus IACOBVS DV VAL.

DEO OPTIMO MAXIMO VNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ, ET SANCTO LVCÆ ORTHODOXORVM MEDICORVM PATRONO.

QVÆSTIO MEDICA,

QVODLIBETARIIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XXII. DECEMBRIS,

M. PHILIPPO HARDVINO DE SAINCT IACQVES Doctore Medico, moderatore.

AN OBESI MINVS FOECVNDI?

FOECVNDITATI tota laborat Natura. Breui διὰ τὴν ἐπερώτητα deficeret, ni parentum vitam illius beneficio propagaret. Eo consilio semen molita est; corpus mole sæpiùs perexiguum, imò ferè non dimensum, viribus tamen immensum, & cui, quamuis ἀψύχῳ, se suaque omnia tradidisse videtur. Spiritus, quos cerebrum per neruos, cor per arterias, per venas iecur suppeditat, in testibus permixti & diutinâ morâ elaborati procreatorem spiritum, seminis formam, constituunt; fœcunditatis parentem: cuius defectu scortatorum γόνος imbellis & ἄτοκος. Citò sanè euanesceret diuina illa fauilla, nisi sanguinis τὸ πῖον ei vice materiæ substerneretur, & tenuem illam auram glutinis instar sisteret atque colligaret. Eam testes materiam à venis & arteriis vndiquaque prolectant: è quibus puriorem sanguinis portionem, dulcem & oleosam alliciunt; quam nisi reperiant in vicinis vasis, à remotioribus exugunt, dein à distantissimis & minimis; in quibus vbi deficit, à singulis etiam partibus repetunt, per quas roris modò dispersa est. Adeò vt non rectè sentiat, qui semen à toto viribus, non mole decidere posse contenderit. Quæ tamen in natos parentum effigiem vis inuehit, ea dimanat à solis testibus: qui dum pro titulo principatûs sanguinem & spiritus confundunt, miscent & excoquunt, partium omnium ideam & speciem, quam δυνάμει continent, semini imprimunt, eique vim διαπλαστικὴν impertiunt.

IN viris atque mulieribus semen prolificum: vtrumque generationis principium: inefficax alterutrum alterius consortio destitutum. Vtriusque temperies confert ad futuram conceptionem; non obest dissimilis atque contraria intemperies; consimilis spem illius totam adimit. Illud in vtroque sexu duplex; masculeum, robustius & calidius; fœmineum, debilius & frigidius: quorum varia permixtio mares, vel fœminas excitat. Semina infœcunda quæ tenuia; fœcunda χαλαζώδη καὶ ἀρρενογόνα μᾶλλον: aquosa, μὴ θρομβώδη θηλυγόνα. Frustra ex seminis spumâ superbi hominis solidæ partes conflarentur, ni carnosis ortum, atque illis & spermaticis alimentum & incrementum præberet sanguis menstruus, viuiparis proprius, solâ copiâ excrementitius, οὐκ ἐξέρπει ἐς ἄνθρωπον ψυχὴ, nisi πυρὸς καὶ ὕδατος ξύγκρησιν ἔχουσα: Ex illius sanguinis inopiâ sterilescunt viragines, saltatrices, & quæcunque vehementiore motu corpus exagitant. Ab impuro rara progenies; minuit idem sobolis numerum in obesis; auget in gracilibus: tardiùs in illis erumpit, ocyúsque desinit: has etiam iuniores adoritur; nec nisi seniores deserit; copiosus in istis, parcus in illis. Negat alimentum concepto semini siccior vterus: genitale semen non retinet lubricus: nimiùm angustus fœtum non continet. Quæ præter naturam crassæ non concipiunt, iis vteri os ab omento comprimitur, nec grauidari queunt donec extenuentur.

PRÆPINGVES, quamuis σπερμορρόια & sanguinis penuriâ laborent, eiusdem tamen viuifici nectaris puritate ditescunt: πιότερα γινόμενα ἀναιμότερα. Concoctus per εὐτροφίαν sanguis materiam pinguedini suggerit. Ne quæras in exanguibus adipem aut seuum: vtrumque prodest si moderatum, nihil de sensu detrahit, confert ad bonam valetudinem, vires auget, robur conciliat: cùm mediocritatis terminos prætergreditur, impeditâ difflatione, transpiratione prohibitâ, vitam intercipit; calorem natiuum obruit; strangulat. Sub immobili onere tandiu gemuit Apronij filius, donec detracti fuerint adipes. Hinc celeriter ea senescunt quæ pinguedine differta sunt. Eâdem de causâ πάντα τὰ πίονα ἀγονώτερα; quantum sanguinis in genituram transit, idipsum in adipem conuertitur; nullumque omninò aut paucum in iis superest excrementum. Quæ non pinguescunt animantia, πολύσπερμα, crebro & numeroso partu beantur; vt lepus, perdix: contrà, homines εὐεκτικοὶ, πολύσαρκοι, πίονες: ὀλιγόσπερμοι, rarò generant, neque plures simul procreant; venerem nunquam fatigant, vix salutant. Non absimilis vitibus affectio incidit, quæ nimiâ alimenti copiâ luxuriantes hirciunt. Hirci pinguescentes minùs seminis habent & ferè salacitatis natiuæ obliuiscuntur. πίονα ἧσσόν ἐστι σπερματικὰ τῶν ἀπιμέλων.

NON tantùm in adipem futuri seminis materia diuertitur, facessit etiam in corporis incrementũ. Eam ob rem magna animalia μονοτόκα: parua verò πολυτόκα. Proceritatis damnũ genitalis roris vbertate natura compensat. Magnitudo corporis atque paruitas causam sibi vendicant ὀλιγοτοκίας καὶ πολυτοκίας. Annon vt in pedestrium genere, sic etiam ex volatilibus & nantibus magna parum fœcunda, parua εὐτοκώτατα? Minores aues salaces & præfœcundæ: Acanthis duodenos auis minima gignit. Malè quis ex plantarum humilitate penuriam fructuum conijceret. Proficit ad genituram incrementi defectus: ideò gallinæ Hadrianæ πολυτοκώταται. Quæ cæteris in animantibus semen exhaurit corporis amplitudo, ea genituram in hominibus mitiori coercet imperio. Quippè carent iis in quæ solet in cæteris animalibus superuacua moles conuerti, cùm non spargatur in ramos cornuum, nec in pennarum caules fruticet, non gerant toto copore pilorum copiam, non ossium aut dentium excretiones ferant: quæ cùm ex seminis excremento gignantur, nequit natura vtroque versus πολυχοεῖν. Hinc γαμψώνυχα οὔτε ὀχευτικά ἐστιν, οὔτε πολύγονα, nec oua subuentanea producunt, quæ grauibus ἀπλῆσι πολυτόκοις familiaria. Nunquid gallinæ vulgares generosas fœcunditate superant? Claudi aut aliquâ parte mutili plus sanguinis laudabilis & seminis cumulant, venerique exercendæ aptiores existunt. Tenuitas & imbecillitas crurum ad salacitatem & fœcunditatem confert.

TOTI corpori circunfusus adeps ab externis iniuriis subiectas partes tutatur instar tegumenti, non ex lanâ aut pilo mutuatitio, sed ex pinguiore & aëreâ sanguinis portione conflati: quæ dum è venis exilit à densiore cute coercetur, crassescit: caloris natiui prohibet effluxum, gratiam & venustatem conciliat: partis tamen nomine non insignitur, nec vitæ beneficio fruitur. Modum semper non agnoscit: multus in hunc absumitur sanguis: vasa depauperat, testes suo genio defraudat, vteri fluenta desiccat. Obesæ mulieres propter menstruorum paupertatem cum gracilibus de fœcunditate non audent contendere: cùm non concipiant si præpingues existant; quòd semen vteri parietibus pingui humore delibutis adhæsurum vix admittant, aut admissum citò emittant: si fortè concipiant, conceptum enutrire & ad perfectum incrementum deducere nequeunt alimenti penuriâ & locorum angustiâ: Natura in iis adeò de pinguedine solicita, generationis hominis oblita videtur. Benè cum iis agitur cùm vnum, sæpiùs fœmineum, aut imbecillum in lucem proferunt. Binos pluresue fœtus masculinos etiam & robustos aliis edere conceditur, frequenterque parere, aliquando & superfœtare, quod illis denegatur. Ad venerem adeò segnes sunt vt Lucina libenter Lacedæmonias mulieres immitteret; quæ, irrito conatu, colaphis monerent officij. Frustrà nouæ nuptæ intrantes suillo atque etiam lupino adipe postes perungerent, ni suam illam quâ grauantur sarcinam obesæ deponerent. Qui saginare cupiunt animalia, testes iis eximunt. Macrescunt mulierosi, toties agitatâ venere materiem adipis dissipantes, partibus alimentum eripientes: alterum alteri struit insidias; rara vtriusque concordia, ταῖς γὰρ πιοτέραις γυναιξὶν, τοῖς δὲ εὐεκτικωτέροις τὸ σῶμα καταναλίσκεται τὸ περίττωμα σπερματικὸν, καὶ ταῖς μὲν οὐ γίνεται καταμήνια, τοῖς δὲ ἡ γονή.

ERGO OBESI MINVS FOECVNDI.

Proponebat Lutetiæ IACOBVS DV VAL, Parisinus. A. R. S. H. M. DC. XLIV.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. Claudius Breget.	*M. Durandus Franciscus Yon.*	*M. Petrus le Comte.*
M. Robertus. Debonnaire.	*M. Leo le Tourneurs.*	*M. Guillelmus de Vailly.*
M. Martinus Akakia Profess. Reg.	*M. Nicolaus Cappon.*	*M. Claudius Geruais.*